



LÄNSSTYRELSEN  
BLEKINGE LÄN

## Bevarandeplan för Natura 2000-område

*SE0410071 Stårnö*



## **Natura 2000**

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

## **Bevarandeplaner**

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

## **Tillståndsplikt och samråd**

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

## **Kartor**

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN  
BLEKINGE LÄN**

Åke Widgren

**Bevarandeplan för Natura 2000-området****SE0410071 Stärnö**

Kommun: Karlshamn

Områdets totala areal: 213,1 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Kommun (Kalshamn)

Staten (Fortifikationsverket)

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-01-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut  
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1170 - Rev

1620 - Skär och små öar i Östersjön

8230 - Hällmarkstorräng

9010 - Taiga

9110 - Näringsfattig bokskog

9130 - Näringsrik bokskog

9160 - Näringsrik ekskog

9190 - Näringsfattig ekskog

1166 - Större vattensalamander, *Triturus cristatus***Bevarandesyfte**

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Stärnö bidrar till uppfyllandet

av miljömålen Levande skogar, Myllrande våtmarker, Hav i balans samt levande kust och skärgård, och Ett rikt växt- och djurliv.

Områdets prioriterade bevarandevärden är de näringsfattiga och näringsrika bokskogarna och hållmarkstallskogen (klassad som taiga), samt förekomsten av större vattensalamander. Stärnö hyser ett av länets största sammanhängande bokskogsområden. En stor del av skogen är klassad som nyckelbiotop, och betydande antal rödlistade arter förekommer. Den marina miljön har en frisk vegetation som domineras av blåstång, sågtång, fjäderslick och ullsläke. Artrikedomen och vegetationens utbredning är av stor vikt för det marina djurlivet och dess funktion som livsmiljö för andra arter ska bibehållas. Området är tillsammans med den intilliggande Boön naturreservat sedan 2014.

## Beskrivning av området

Stärnö, belägen strax sydväst om Karlshamns stad, består av en 50 meter hög bergig halvö med stora höjdskillnader och en bred diabasgång som skär halvön i nordost-sydvästlig riktning. De varierade skogsbestånden, av bok, ek och tall, har en hög grad av mognad vilket har gett goda förutsättningar för en rik flora och fauna. Området hyser flera rödlistade arter av bland annat vedinsekter, svampar och lavar. Bland vedinsekter kan nämnas enbandad brunbagge och bland svampar har skillerticka, oxtungssvamp och tårticka påträffats. Lavfloran är rik med arter som gammelekslav, grå skärelav, matt pricklav och ädellav. Även några rödlistade fjärilsarter har påträffats, exempelvis klocksäckspinnare, tvärstrekat mottfly och vitaktig strimmätare. Stärnöns särpräglade geologi med förekomsten av diabas skapar tillsammans med det sydliga läget och ett gynnsamt kustklimat förutsättningar för en artrik och intressant flora och fauna. Flera inventeringar har utförts i området och Skogsstyrelsen har avgränsat fyra nyckelbiotoper som tillsammans omfattar omkring 70 hektar. Ek- och tallskog av bergig typ dominerar på öns sydöstra höjdrygg Bålabacken, samt norra delen av området runt bronsåldersröset Höga rör. På öns sydvästra del dominerar bokskog.

Stränderna är klippiga med rundhällar, samt isräfflor, jättegrytor och hållkar. Strandvallar från Litorinahavet finns på lite högre liggande mark och området är rikt på klapperstensfält.

I området kan fortfarande ses spår av äldre markanvändning i form av stenmurar och tidigare odlade åkerytor. Halvön har i äldre tid utnyttjats som utmarksbete, vilket präglat skogen. Periodvis har skogen varit utglesad, men inslag av gamla och grova träd av ek, tall och bok visar på att den har viss kontinuitet. På Stärnö finns flera kärr och vattenfyllda mindre stenbrott. Ett av kärren fungerar som reproduktionslokal för större vattensalamander. Bland halvöns rika fågelliv kan nämnas rosenfink, gröngöling, större hackspett och mindre flugsnappare. Den marina miljön har friska tångbälten med ett högt naturvärde. De utgör livsmiljö för arter som torsk, sill, blåmussla, kräftdjur och annan fisk. Havsmiljöförordningen omfattar allt havsvatten, och ett system för att bedöma miljöstatus är under utveckling. Den inledande bedömningen (2012) indikerar att god miljöstatus inte uppnås i Östersjön. Vattenförvaltningsförordningen omfattar kustvatten (ut till en nautisk mil utanför baslinjen) och den ekologiska statusen i området är bedömd som måttlig på grund av övergödning och miljögifter (2013).

Det strandnära läget och det natursköna kustlandskapet innebär att Stärnö utgör ett av Karlshamns främsta närströvområden med goda möjligheter till skogspromenader, bad och fritidsfiske.

Den så kallade "Polenkabeln" (en mark- och sjökabel för el) går genom området.

## Vad kan påverka negativt

### Skog:

- Skogsbruksåtgärder i anslutning till området som leder till ökad fragmentering av biotoper, vilket försvårar arters spridning och kan ge ändrat mikroklimat för arter.
- Luftföroreningar, främst från närliggande industrier och kraftverk, kan utarma den känsliga epifytfloran av lavar och svampar som är knuten till gamla och senvuxna bokar.
- Tåktverksamhet i anslutning till området som kan påverka hydrologin och leda till en sänkning av grundvattennivån.
- Vattenburna föroreningar, som oljeutsläpp, riskerar att skada vegetationen och djurlivet i vattnet samt på land.

### Marin miljö:

- Övergödning orsakad av näringsläckage. Effekter av övergödningen kan innebära minskat siktdjup, minskad djuputbredning av makroalger, kvävande algmattor, syrebrist och ändrad artsammansättning.
- Mänsklig påverkan som till exempel byggnation, dumpning, muddring, båttrafik (svall, ljud, ankring, grumling), mineral/sand/sten-utvinning, utsläpp av olja och kemikalier kan inverka negativt på den marina miljön.
- För stort uttag av fisk och bifångster i fisket kan påverka artsammansättningen och hela ekosystemet.
- Främmande arter, så som svartmunnad smörbult, kan påverka artsammansättningen.
- Marint avfall, inklusive dess nedbrytningsprodukter, kan orsaka skada på ekosystemet.

### Större vattensalamander:

- Större vattensalamander är känslig för försurning och försvinner ofta när pH understiger 5,0.
- Igenväxning runt annars lämpliga lekvattnen medför besvärg som fördröjer eller omintetgör överlevnadsmöjligheterna för larverna.
- Fragmentering av landskapet och isolering genom att omkringliggande miljöer är olämpliga för större vattensalamander, till exempel om de utgörs av barrskog eller åkermark, kan vara ett problem då arten har en begränsad spridningsförmåga.
- Brist på strukturer såsom murkna stubbar, stockar, stenar och block för salamandrarna att gömma sig och övervintra under.

## Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§).

### Skydd för området:

Området är avsatt som naturreservat sedan 2014 ((ingår i det större naturreservatet Stårnö-Boön), med en skötselplan från samma år, och skyddas enligt 7 kap 4-6 och 30 §§ miljöbalken. I reservatsföreskrifterna regleras naturvårdsförvaltningen, allmänhetens rättigheter och skyldigheter samt markägarens och nyttjanderättshavarens förfoganderätt över området och vad denne behöver tåla för intrång. Reservatet förvaltas av Länsstyrelsen Blekinge.

Områdets marina vatten skyddas enligt vattendirektivet och havsmiljödirektivet.

Miljökvalitetsnormer för vatten fastställs med stöd av 5 kap miljöbalken, enligt vattenförvaltningsförordningen och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling, HVMFS 2013:19 samt HVMFS 2012:18. Normerna ställer krav på vattnets kvalitet. De marina miljöerna är även skyddade genom Sveriges åtaganden inom HELCOM, Baltic Sea Action Plan, aktionsplan för Östersjön.

Större vattensalamander är fridlyst enligt 4 § Artskyddsförordningen (2007:845). Det innebär att det är förbjudet att avsiktligt fånga, döda eller störa djur samt ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon. Det är också förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser, vilket innebär att inte bara arten, utan även dess livsmiljö under alla levnadsstadier är skyddad.

Behov av skötselåtgärder:

Områdets hållmarkstorrängar bör inventeras i fält.

### **Uppföljning av naturtyper och arter**

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:****1170 - Rev**

---

*Areal:* 22,71 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Rev består av sten eller block som höjer sig över omgivande botten. Välmående rev har täta blåstångsbälten och en intakt zoneringsstruktur av växtsamhällen. Reven är ofta artrika med fisk samt mjuk- och hårdbottnarter. I anslutning till halvöns södra och östra sida finns marina områden som klassats som rev. Botten består huvudsakligen av block och häll som övergår till sand- och grusbotten vid 13-16 meters djup. Makrovegetationen är riklig i området och domineras av fjäderslick och ullsläke, men även blåstång och sågtång förekommer.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 22,7 hektar. Reven ska ha en naturlig struktur och zoneringsstruktur, med täta och välmående blåstångsbälten, fria från mänsklig påverkan. Vattenkvaliteten ska vara god och den antropogena belastningen i form av fysiska skador av till exempel bebyggelse och bryggor, utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier samt onaturlig grumling ska vara försumbar. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen ska vara minst god och får inte försämrats. Området präglas av en mosaikartad botten med artrik vegetation och fauna. Utbredningen av den typiska arten blåstång ska vara stabil eller öka. Områdets förutsättning som reproduktions- och uppväxtområde för fisk som torsk och blåmussla ska vara god. Ekosystemet ska vara i balans med förekomst av rovfisk, såsom gädda och abborre.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott.

## 1620 - Skär och små öar i Östersjön

---

*Areal:* 22,66 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

### Beskrivning

Skär och små öar består av urberg eller morän och den anslutande undervattensvegetationen ingår i naturtypen. Öarna är i regel trädlösa och utgör viktiga häckningsplatser för fåglar. I anslutning till Starnös södra och östra sida finns skär och små öar. De omfattar både de små skär som sticker upp över havsytan och de bottenområden som omger skären. Vegetationen är riklig och makrovegetationen domineras av blåstång, fjäderslick och ullsläke med inslag av sågtång. Blåstången breder ut sig öster om Starnö udde, runt Starnö stutar och kring Stutaskärv.

### Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 22,7 hektar. Utbredningen av de typiska arterna blåstång och sågtång ska vara bestående eller öka. Området bör ha häckande typiska fågelarter och det ska finnas en naturlig näringstillförsel orsakad av spillning från dessa. Vattenkvaliteten ska vara god och den antropogena belastningen i form av fysiska skador av till exempel bebyggelse och bryggor, utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier samt onaturlig grumling ska vara försumbar. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen ska vara minst god och får inte försämrats.

### Bevarandetilstånd

Bevarandetilståndet bedöms som gott.



## 8230 - Hällmarkstorräng

---

*Areal:* 12,68 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

### Beskrivning

I anslutning till stränderna på Stårnös västra, södra och östra sida finns hällmarksområden med gles vegetation som klassats som hällmarkstorräng. Mycket av vegetationen är begränsad till sprickzoner i berget. Bland kärlväxter märks dels ett inslag av strandarter som fackelblomster och flockfibbla och främst torktåliga arter som gul fetknopp och, styvmorsviol.

### Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 13 hektar. Igenväxningsvegetation får inte förekomma. Kärlväxtfloran ska domineras av konkurrenssvaga arter. De typiska arterna gul fetknopp och styvmorsviol ska förekomma i en livskraftig population.

### Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott, men naturtypsklassningen är något osäker. En inventering i fält behöver ske.

## 9010 - Taiga

---

*Areal:* 73,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

### Beskrivning

Taiga är den mest utbredda naturtypen på Stårnö. Hela den norra delen samt merparten av skogen på Bålabacken är barrskog. Skogen domineras av tall men har också ett inslag av andra trädslag, främst ek. En del tallar är gamla och inslaget av död ved är bitvis rikligt. Kärväxtfloran består mest av vanliga arter som ljung, kruståtel, blåbär och lingon. På Bålabackens östsida har påträffats spår av den rödlistade, tallevande vedskalbaggen reliktböck. Tallticka, även den rödlistad, har noterats på flera platser.

### Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 74 hektar. Skogen ska med undantag för avveckling av gran utvecklas med naturlig dynamik. Naturliga processer som åldrande och avdöende av träd leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsstadier och skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av exempelvis torka, stormfällning och/eller insektsangrepp kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling. Tallticka ska förekomma med en livskraftig population.

### Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott. Inom ytor med tjockare jordlager riskerar dock uppväxande ek att på sikt försvåra förnygringen av tall.

## 9110 - Näringsfattig bokskog

---

*Areal:* 41,14 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

### Beskrivning

På främst Stårnös västra och södra delar finns betydande arealer med näringsfattig bokskog. Merparten av denna är nyckelbiotop. Skogen är naturskogsartad och innehåller spärrgreniga träd, jätteträd och rikligt med död ved. Ett stort antal rödlistade arter förekommer. Exempel på för området karaktäristiska eller typiska arter är kruståtel, vårfryle, harsyra, blåbär, fällmossa, krusig ulota och stiftklotterlav. Bland rödlistade arter märks bland annat bokkantlav (nära hotad), liten sönderfallslav (nära hotad), blyertslav (nära hotad), skillerticka (sårbar) och koralltaggvamp (nära hotad) som växer på gamla bokar med död ved.

### Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 41 hektar. Åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning ska påverka skogens dynamik och struktur. Bok ska vara dominerande trädslag. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat, och det ska finnas ett stort inslag av död ved i olika nedbrytningsstadier. Gran ska inte tillåtas i sådan omfattning att de skadar biologiskt gamla och värdefulla träd i området. De typiska arterna fällmossa, stiftklotterlav och bokkantlav ska förekomma i livskraftiga populationer.

### Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott.

## 9130 - Näringsrik bokskog

---

*Areal:* 11,81 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

### Beskrivning

I områdets centrala del, på och strax väster om den diabasgång som tvärrar över halvön, finns ytor med mer näringsrik bokskog. Skogen är naturskogsartad och innehåller rikligt med död ved. I fältskiktet märks näringskrävande arter som tandrot, myskmadra och lundslok.

### Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 12 hektar. Åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning ska påverka skogens dynamik och struktur. Bok ska vara dominerande trädslag. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat, och det ska finnas ett stort inslag av död ved i olika nedbrytningsstadier. Gran ska inte tillåtas i sådan omfattning att de skadar biologiskt gamla och värdefulla träd i området. De typiska arterna lundslok, tandrot och fällmossa ska förekomma i livskraftiga populationer.

### Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott.

## 9160 - Näringsrik ekskog

---

*Areal:* 1,25 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

### Beskrivning

På Bålabäckens östra sida finns ett mindre område med näringsrik ekskog. Förutom ek finns ett inslag av björk, rönn, al, hassel och sälg. Vildkaprifol klänger i en del av träden. Floran är artrik och av ängstyp, med arter som murgröna, blåsippa, tandrot, myskmadra, sårläka och lundbräsma.

### Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 1,3 hektar. Småskaliga naturliga processer som åldrande, avdöende och omkullfallna träd samt luckbildning ska påverka skogens dynamik och struktur. Ek ska vara dominerande trädslag. Det ska finnas gamla träd av ädellöv och föryngring med nya träd som efterträdare. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Död ved ska förekomma rikligt. De typiska arterna murgröna, myskmadra och sårläka ska finnas i stabila populationer.

### Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott.

## 9190 - Näringsfattig ekskog

---

*Areal:* 3,17 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

### Beskrivning

Näringsfattig ekskog förekommer inom ett begränsat område uppe på Bålabacken samt ute på Stärnö udde. Förutom ek finns ett inslag av avenbok och rönn. Vildkaprifol förekommer rikligt, tillsammans med murgröna; båda är typiska arter för naturtypen. Fältskiktet består främst av kruståtel, vitsippa, vårfryle, gökärt och harsyra. Fläckvis finns ett inslag av mer krävande växter som blåsippa och lundslok.

### Bevarandemål

Naturtypens areal ska varas minst 3,2 hektar. Småskaliga naturliga processer, som åldrande, avdöende, omkullfallna träd och luckbildning ska påverka skogens dynamik och struktur. Ek ska utgöra ett dominerande inslag. Det ska finnas gamla träd av ek, och förnygring med nya träd som efterträdare. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Död ved ska förekomma rikligt. De typiska arterna murgröna och vildkaprifol ska finnas i livskraftiga populationer.

### Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är bristfälligt känt, men är sannolikt gott. En inventering av typiska och karaktäristiska arter bör ske.

## 1166 - Större vattensalamander, *Triturus cristatus*

---

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

### Beskrivning

Den större vattensalamandern är beroende av fuktiga men ändå varma miljöer. Större delen av året tillbringar arten på land, ofta i fuktig lövdominerad skog där den håller till under murkna trädstammar och stubbar, i smånagargångar, under mossbeklädda stenar och i blockterräng. Den påträffas även sällsynt på öppen mark som till exempel i fuktiga hagar med högvuxet gräs eller på vägar under vandring. Spridningsbenägenheten är dålig och salamandrarna rör sig främst inom 50-300 meter från lekvattnet. Salamandrarna är bara aktiva på natten eller varma regniga dagar.

Den större vattensalamandern leker på våren i små till medelstora, permanenta vattensamlingar. Vanligen är lekvattnet en damm eller ett kärr i betesmark eller annan öppen mark, men de leker också i gårds- och branddammar, grusgropar, lertäkter, skogskärr, hällkar, diken samt små skogstjärnar. Dammarna ska vara solbelysta, fisk- och kräftfria och vattenkvaliteten ska vara god; inte för näringsrikt och inte för lågt pH. Artens larver har en lång akvatisk utvecklingsperiod och är därför känsliga för uttorkning av vattenmiljön.

Större vattensalamander är inte rödlistad i Sverige. Arten är beroende av ett komplext landskap, med landmiljöer där det finns gott om död ved, stenrösen, stubbar och andra strukturer där de kan övervintra och söka skydd, och rika akvatiska miljöer där de kan leka. Dessutom måste det finnas lämpliga vandringsvägar mellan lekvattnen och landmiljöerna i form av dikeskanter, fuktiga stråk, buskmarker och lövskogar. Det största hotet mot arten, liksom mot andra groddjur, är förlusten av deras livsmiljöer. Många öppna marker har planterats med gran eller blivit åkermark, vilket har gjort att miljöer där salamandrarna tillbringar tiden på land har försvunnit. Många lekvatten har också förstörts genom övergödning, inplantering av fisk eller kräftor, igenväxning och utdikning.

Större vattensalamander har vid Störnö påträffats i mist tre lekvatten under 2000-talet; flera individer har noterats i alla lekvatten.

### Bevarandemål

Större vattensalamander ska förekomma i området. Lekvattnen i området ska vara solbelyst och fria från fisk. Vattenkvaliteten ska vara god och vattnet ska inte vara påverkat av övergödning eller försurning, eller vara igenväxt. Större vattensalamandern ska i de omgivande markerna ha goda förutsättningar för uppehälle och övervintring.

### Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för större vattensalamander bedöms som gott.

## Dokumentation

- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen. [www.artportalen.se](http://www.artportalen.se) (uttag 2016-04-14).
- Baranowski, R. 1988. Inventering av marklevande skalbaggar på Sternö (Karlshamns kommun, Blekinge). Opublicerad inventering.
- Bergendorff, C. 1990. Inventering av fjärilsfaunan på Sternö i Karlshamns kommun 1988-1990. Opublicerad inventering.
- Cronberg, N. 1988. Inventering av mossfloran i diabasområdet på Stjärnöhalvön utanför Karlshamn. Opublicerad inventering.
- Gärdenfors, U. 1988. Landlevande mollusker på södra Stjärnö i Karlshamns kommun – inventering och utvärdering av bevarandevärden. Opublicerad inventering.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2013. Epifyter i bokskog - en inventeringsrapport från miljöövervakning 2012-2013. Rapport 2013:20.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2014. Beslut om bildande av naturreservatet Stjärnö - Boön i Karlshamns kommun, med tillhörande skötselplan.
- Löfgren, Rolf och Henriksson, Stefan (ed). 2004. Skyddsvärda statliga skogar. Naturvårdsverket, Rapport 5340, januari 2004.
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2. Dnr NV-01162-10.
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Nilsson J. m. fl. 2012. Marin inventering vid Stjärnöhalvön och Boön, Blekinge. Institutionen för naturvetenskap. Linnéuniversitetet. Rapport 2012:14.
- Ryberg, A. 1996. Hotade svamparter i Blekinge – beskrivning av lokaler och en förteckning över rödlistade arter. Länsstyrelsen i Blekinge län.
- Skogsstyrelsen. 1995. Naturvärdesobjekt. Ärendebeteckning: N 11379-1995 .
- Skogsstyrelsen. 1997. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 13805-1997 .
- Skogsstyrelsen. 2003. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 1932-2003.
- Skogsstyrelsen. 2008. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 937-2008.
- Skogsstyrelsen. 2009. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 1053-2009.
- Skogsstyrelsen. 1996. Sumpskog. ObjektID: 030447011.
- HELCOM. 2007. Baltic Sea Action Plan, [www.helcom.fi](http://www.helcom.fi).
- VISS VattenInformationssystem Sverige, [www.viss.lansstyrelsen.se](http://www.viss.lansstyrelsen.se) (uttag 2016-10-12).
- Widgren, Å. 1993. Naturen på Sternö. Särtryck ur Blekinges Natur 1993.
- Widgren, Å. 1997. Rödlistade svampar i främst östra Blekinge 1997. Länsstyrelsen i Blekinge län.

## Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta.



# Natura 2000 - SE0410071 Stårnö

